

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความเครียดของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

**Factors on Stress of Students 4 th the Public Health and Environment
at Huachiew Chalermprakiet University**

กันติชา ตรีรัตน์กิตติคุณ*, วรารณ์ ค้าญ, กัญญาภัค ศรีสูบเนิน, เพ็ญนา ตาลเจิม,

จุฬารัตน์ พรหมน้อย, อนันตญา ผสมไฝ, ธัญพร เจริญ

คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

*Email : thanyaporn.che@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยภาคตัดขวาง ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความเครียดของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม จำนวน 165 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลด้านปัจจัยการเรียน ข้อมูลระดับความสุขและข้อมูลระดับความเครียด ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์แลฟاخองค์ 0.86 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติโคสแคร์

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 91.52 มีอายุเฉลี่ย 22 ปี ร้อยละ 58.78 มีระยะเวลาในการเรียน 4-6 ชั่วโมง ร้อยละ 59.39 ปัจจัยด้านการเรียนทำให้เกิดความเครียดน้อย ร้อยละ 71.52 มีระดับความเครียดสูงกว่าปกติเล็กน้อย ร้อยละ 36.36 และข้อมูลส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการเรียนมีความสัมพันธ์กับระดับความเครียด อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>0.05$) เพื่อปรับลดระดับความเครียดให้อยู่ในเกณฑ์ปกติ นักศึกษาควรแบ่งเวลาผ่อนคลาย គนนค์ความเมื่นงายให้คำปรึกษาด้านสุขภาพจิต เพิ่มศักยภาพอาจารย์สอดแทรกกิจกรรมผ่อนคลาย

คำสำคัญ : นักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ความเครียด

Abstract

This cross-sectional research aimed to study the Factors on Stress of Students 4 th the Public Health and Environment at Huachiew Chalermprakiet University . The samples consisted of 165 students. Research tool used in this study was a questionnaire of personal information and factor learning level happiness, and level stress test. The Cronbach's alpha coefficient of the questionnaire test 0.86, respectively. Data were analyzed using descriptive statistics and Chi Square test.

The results showed that 91.52 % was female, the average age was 22 years, 58.78 % have the times learning in the range of 4 to 6 hours in a day 59.39 % have the factor learning on Stress slightly above normal 36.36%, the personal information and factor learning level happiness, and

was significantly no associated with the level stress test of students ($p > 0.05$). For reduce level stress on standard, students should management time to relax faculty should have consultant center mental health for student and class student including activity relax .

Keywords : Students 4 th the Public Health and Environment, Stress

บทนำ

จากรายงานสำนักยุทธศาสตร์สุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต พบรจำนวนผู้ป่วยนอกรัฐที่มารับบริการ ปี พ.ศ.2560 รวม 1,102,470 ราย เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2559 จำนวน 36,374 ราย โดยในปี 2560 มีผู้ใช้บริการ สายด่วนโโทรเข้ามาปรึกษาปัญหาสุขภาพจิต จำนวน 62,428 ครั้ง เป็นกลุ่มวัยรุ่นในช่วงอายุ 15-21 ปี คิดเป็น ร้อยละ 15.89 แบ่งปัญหาออกเป็น 10 อันดับ พบร่วมกับความเครียดหรือวิตกกังวลเป็นอันดับ 1 มากถึง คิดเป็น ร้อยละ 53.43 รองลงมาเป็นปัญหาระบุเรื่องความรัก ปัญหาระบุเรื่องเพศ ซึ่งเครื่อง ปัญหาระบุเรื่องจิตเวช ปัญหาระบุเรื่อง ครอบครัว การเรียน ปัญหาพฤติกรรม ปัญหาตั้งครรภ์ไม่พร้อม และมีความคิดฆ่าตัวตาย (รายงานประจำปี กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ปีงบประมาณ 2560, 2560) สถิติข้างต้นแสดงให้เห็นว่า คนไทยมี แนวโน้มปัญหาด้านสุขภาพจิตเพิ่มสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด มีผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระดับความเครียดของ นักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาเวชระเบียน จำนวน 145 คน พบว่า 1.) นักศึกษาส่วน ใหญ่มีระดับความเครียดอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 52.41 2.) ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อระดับความเครียดของ นักศึกษาได้แก่ ปัญหาสุขภาพ และชั้นปีที่ศึกษา 3.) ปัจจัยสิ่งแวดล้อม ได้แก่ สภาพแวดล้อมด้านอาคาร สถานที่ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อนและสภาพแวดล้อมด้านการ บริหาร (นพมาศ เครื่อสุวรรณ และคณะ ,2559) ความเครียดสามารถเกิดขึ้นได้กับทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย ทั้งใน ภาวะปกติและยามเจ็บป่วย ระดับความเครียดขึ้นอยู่กับสภาพปัญหา การคิดของแต่ละบุคคล หากปล่อยให้เกิด ความเครียดในระดับรุนแรงหรือที่เกิดขึ้นเป็นระยะเวลานานก็อาจให้เกิดผลเสียมากมาย เช่น หน้ามืดเป็นลม ความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ หลอดเลือดอุดตัน โรคอ้วนแพลในระยะเพาะอาหาร โรคแพ้ต่างๆ หรือความเครียด ที่รุนแรงมากๆ อาจมีผลทำให้บุคคลเสียชีวิตได้ (กรมสุขภาพจิต (2539:26))

นักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อมชั้นปีที่ 4 เป็นช่วงที่ต้องปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลง ในชีวิตรียนกับการปฏิบัติงานสถานที่ทำงานภายนอกมหาวิทยาลัย ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับชีวิตและความ ปลอดภัยของผู้รับบริการ ปัญหาเหล่านี้อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความเครียด ซึ่งเป็นความสำคัญของการ วิจัย

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความเครียดของ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เพื่อค้นหา ปัจจัยที่ทำให้เกิดความเครียด ระดับความเครียด และระดับความสุขของนักศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานใน การหาแนวทางเพื่อป้องกันปัญหาสุขภาพจิตของนักศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความเครียดของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบภาคตัดขวาง (Cross – Section Study)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ศึกษาคือ นักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 1/2561 จำนวน 244 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ นักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติชั้นปีที่ 4 และสมัครใจในการเข้าร่วมในการศึกษา คำนวณขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Krejcie & Morgan ใช้วิธีสุ่มแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งสัดส่วนตามสาขาวิชา และตามชั้นปีในแต่ละสาขาวิชา หลังจากนั้นใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 165 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ส่วน และแบบทดสอบ ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล จำนวน 15 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ เกรดเฉลี่ยสะสม รายรับของนักศึกษา

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยรียนด้านการเรียน ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามปรับปรุงมาจากการออกแบบงานมหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2551 จำนวน 10 ข้อ มี 4 ตัวเลือก ได้แก่ เห็นด้วยกับข้อความนี้มากที่สุด เห็นด้วยกับข้อความนี้ไม่แน่ใจเห็นด้วยกับข้อความนี้หรือไม่ ไม่เห็นด้วยกับข้อความนี้ ให้คะแนน 1 2 3 และ 4 ตามลำดับ คะแนนรวม 40 คะแนน เกณฑ์การแปลผลดังนี้

32 - 40 คะแนน	หมายถึง	ปัจจัยนั้นทำให้เกิดความเครียดน้อยที่สุด
24 – 31 คะแนน	หมายถึง	ปัจจัยนั้นทำให้เกิดความเครียdn้อย
16 – 23 คะแนน	หมายถึง	ปัจจัยนั้นทำให้เกิดความเครียดปานกลาง
8 – 15 คะแนน	หมายถึง	ปัจจัยนั้นทำให้เกิดความเครียดมาก
0 – 7 คะแนน	หมายถึง	ปัจจัยนั้นทำให้เกิดความเครียดมากที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบวัดระดับความสุข ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบที่พัฒนาสำนักส่งเสริมพัฒนาสุขภาพจิต (กรมสุขภาพจิต, 2560: ออนไลน์) จำนวน 15 ข้อ มี 4 ตัวเลือก คือ ไม่เคยมีเหตุการณ์ ความรู้สึก เคยมีเหตุการณ์ ความรู้สึกในเรื่องนั้นๆ เพียงเล็กน้อย เคยมีเหตุการณ์ ความรู้สึกในเรื่องนั้นๆ หาก เคยมีเหตุการณ์ ความรู้สึกในเรื่องนั้นๆ หากที่สุด ให้คะแนน 0 1 2 และ 3 ตามลำดับ คะแนนรวม 45 คะแนน เกณฑ์การแปลผลดังนี้

35 - 45 คะแนน	หมายถึง	มีความสุขสูงกว่าคนทั่วไป
28 -34 คะแนน	หมายถึง	มีความสุขสูงเท่ากับคนทั่วไป
น้อยกว่า 27 คะแนน	หมายถึง	มีความสุขสูงต่ำกว่าคนทั่วไป

ส่วนที่ 4 แบบวัดระดับความเครียด การศึกษาครั้งนี้ผู้จัยใช้แบบทดสอบวัดความเครียด 15 ข้อ (SPST-20) ของกรมสุขภาพจิตจำนวน 20 ข้อ (กรมสุขภาพจิต, 2560 ออนไลน์) มี 4 ตัวเลือก คือ ไม่รู้สึกเครียด รู้สึกเครียดเล็กน้อย รู้สึกเครียดมาก รู้สึกเครียดมากที่สุด คะแนนรวม 60 คะแนน มีการแปลผลดังนี้

30 - 60 คะแนน	หมายถึง	มีความเครียดอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ปกติมาก
26 – 29 คะแนน	หมายถึง	มีความเครียดอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ปกติปานกลาง
18 – 25 คะแนน	หมายถึง	มีความเครียดอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ปกติเล็กน้อย
6 – 17 คะแนน	หมายถึง	มีความเครียดอยู่ในระดับเกณฑ์ปกติ
0 – 5 คะแนน	หมายถึง	มีความเครียดอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ

ก่อนนำเครื่องมือไปใช้ได้นำไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน แล้วคำนวณ ความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability) โดยวิธารหาค่าสัมประสิทธิ์แอลfaของ cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามและแบบประเมินเท่ากับ 0.86

การพิทักษ์ลิทิกลุ่มตัวอย่าง การศึกษาในครั้งนี้ผ่านการพิจารณาและได้รับรองการวิจัยจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เลขที่ อ.725/2561 ลงวันที่ 17 ตุลาคม พ.ศ. 2561

สถิติที่ใช้ในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และสถิติอนุमาน ได้แก่ การทดสอบสถิติ Chi-Square (χ^2 - test)

ผลการวิจัย

ประกอบด้วยผลการวิจัย 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง พบร้า เป็นเพศหญิง ร้อยละ 91.52 มีอายุเฉลี่ย 22 ปี ร้อยละ 32.43 มีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 2.51 – 3.00 ร้อยละ 41.21 มีรายรับอยู่ในช่วง 3,000 - 6,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 41.21 และร้อยละ 59.39 ระยะเวลาในการเรียน 4 – 6 ชั้วโมง (ดังตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ($n = 165$)

	ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ			
ชาย		14	8.48
หญิง		151	91.52
อายุ (ปี)			
20		1	0.61
21		59	35.76

22	97	58.76
23	8	4.85

Mean = 22, Min = 20, Max = 23

เกรดเฉลี่ยสะสม (GPA)

น้อยกว่า 2.00	6	3.64
2.00-2.50	60	36.36
2.51-3.00	68	41.21
3.00 ขึ้นไป	31	18.79

รายรับต่อเดือน (บาท)

น้อยกว่า 3,000	6	3.64
3,000 - 6,000	68	41.21
6,001 - 9,000	38	23.03
มากกว่า 9,001	53	32.12

ระยะเวลาในการเรียน (ชั่วโมง)

1 - 3	30	18.18
4 - 6	98	59.39
7 - 9	37	22.42

ส่วนที่ 2 ปัจจัยด้านการเรียน พบร้า นักศึกษา ร้อยละ 71.52 มีปัจจัยนี้ทำให้เกิดความเครียดน้อย (ดังตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ผลปัจจัยด้านการเรียน ($n=165$)

ปัจจัยด้านการเรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปัจจัยนี้ทำให้เกิดความเครียดปานกลาง	9	5.45
ปัจจัยนี้ทำให้เกิดความเครียดน้อย	118	71.52
ปัจจัยนี้ทำให้เกิดความเครียดน้อยที่สุด	38	23.03

ส่วนที่ 3 ผลการรับรู้ดับความสุข พบร้า ร้อยละ 56.36 ของนักศึกษามีระดับความสุขเท่ากับคนทั่วไป (ดังตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ผลการรับรู้ดับความสุขของกลุ่มตัวอย่าง ($n=165$)

ระดับความสุข	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีความสุขสูงกว่าคนทั่วไป	33	20.00
มีความสุขเท่ากับคนทั่วไป	93	56.36
มีความสุขต่ำกว่าคนทั่วไป	39	23.64

ส่วนที่ 4 ผลการวัดระดับความเครียด พบว่า ร้อยละ 36.36 ของนักศึกษามีความเครียดอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ปกติเล็กน้อย (ดังตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ผลการวัดระดับความเครียดของกลุ่มตัวอย่าง (n=165)

ระดับความเครียด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีความเครียดอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ปกตินามาก	42	25.45
มีความเครียดในระดับสูงกว่าเกณฑ์ปกติปานกลาง	19	11.52
มีความเครียดในระดับสูงกว่าเกณฑ์ปกติเล็กน้อย	60	36.36
มีความเครียดในระดับเกณฑ์ปกติ	43	26.06
มีความเครียดในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ	1	0.61

ส่วนที่ 5 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ศึกษา กับความเครียดในกลุ่มนักศึกษา พบว่า เพศ อายุ รายรับต่อเดือน และปัจจัยด้านการเรียน มีความสัมพันธ์กับความเครียดของนักศึกษา อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) (ดังตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ศึกษา กับความเครียดของกลุ่มตัวอย่าง (n=165) (ต่อ)

ปัจจัยที่ศึกษา	χ^2	p-value
เพศ	0.463	0.496
อายุ	1.138	0.286
รายรับต่อเดือน	2.206	0.355
ปัจจัยด้านการเรียน	0.888	0.346

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$

สรุปและการอภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยห้ามไยเฉลิมพระเกียรติ จำนวน 165 คน พบว่า ร้อยละ 91.52 เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 22 ปี ร้อยละ 32.43 มีระยะเวลาในการเรียน 4 – 6 ชั่วโมง ร้อยละ 59.39 มีปัจจัยนั้นทำให้เกิดความเครียดน้อย ร้อยละ 71.52 มีความเครียดอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ปกติเล็กน้อยร้อยละ 36.36 เพื่อปรับลดระดับความเครียดให้อยู่ในเกณฑ์ปกติ นักศึกษาควรแบ่งเวลาผ่อนคลาย เช่น ไปต่างเที่ยวต่างจังหวัดกับครอบครัว เพื่อไม่หมกมุ่นอยู่กับกิจกรรมการเรียน คณะควรมีหน่วยให้คำปรึกษาด้านสุขภาพจิต เพิ่มศักยภาพอาจารย์สอดแทรกกิจกรรมผ่อนคลาย

เพศ มีความสัมพันธ์กับระดับความเครียด อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ($p > 0.05$) อาจเนื่องจากไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิงมีลักษณะการเรียนในลักษณะเดียวกัน มีกิจกรรมที่ต้องทำร่วมกัน และอยู่ในสภาพแวดล้อมรูปแบบเดียวกัน ดังนั้น เพศชายและเพศหญิงจึงมีความเครียดไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพ เวเดลล์มรูปแบบเดียวกัน ดังนั้น เพศชายและเพศหญิงจึงมีความเครียดไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพ หวังขอกลาง (2554) วิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดและการเผชิญความเครียดของ

นักศึกษาสาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์และเทคโนโลยีสุขภาพ วิทยาลัยครรภสีมาพบฯ
นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความเครียดและการเผชิญความเครียดไม่แตกต่างกัน

อายุ มีความสัมพันธ์กับระดับความเครียด อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ($p > 0.05$) อาจเนื่องจาก นักศึกษาในกลุ่มอายุ 20 - 23 ปี ในช่วงอายุที่ไม่ต่างกันมาก มีภาระงานที่ต้องรับผิดชอบ ความกังวลเกี่ยวกับผลการเรียน และงานที่ต้องส่งให้ทันตามกำหนดพร้อมกัน เท่าเทียมกัน ส่งผลให้ระดับความเครียดอยู่ในสูงกว่าเกณฑ์ปกติ ซึ่ง ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิธิพันธ์ บุญเพิ่ม (2553) งานวิจัยเรื่องความเครียดและการจัดการความเครียด ของนักศึกษาวิทยาลัยการแพทย์แผนไทย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า นักศึกษาที่มีอายุต่างกันจะมี ความเครียดไม่แตกต่างกัน

รายรับของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับระดับความเครียด อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ($p > 0.05$) อาจ เนื่องจาก นักศึกษาไม่รู้สึกว่าครอบครัวมีความขัดแย้งกันในเรื่องเงินหรือเรื่องงานในบ้าน (ร้อยละ 53.03) มีรายรับ เพียงพอในการใช้จ่าย ผู้ที่มีรายได้น้อยก็จะขอทุนกู้ยืมเรียน จึงไม่สามารถหลอกที่ก่อให้เกิดความเครียด ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ นภัสกร ขันหัวครว (2558) งานวิจัยเรื่อง ความเครียดและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความเครียดของนิสิตชั้น ปีที่ 1 ระดับปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบร้า รายรับที่ได้มีความสัมพันธ์กับระดับความเครียดของนิสิต

ปัจจัยด้านการเรียนความสัมพันธ์กับระดับความเครียด อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ($p > 0.05$) อาจ เนื่องจาก นักศึกษาเห็นด้วยที่มีรูปแบบภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ (ร้อยละ 67.88) สามารถปรับตัวเข้ากับการเรียนใน ระดับอุดมศึกษาได้ ร้อยละ 64.85 ปัจจัยด้านการเรียนจึงไม่ก่อให้เกิดความเครียด สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งพิพิ อะรุณ, กฤติภา ช่างพาณ, ณัฐกฤตา ทวีเกشم, สุกัตรา อุ่นเก้ว, ระพีพรรณ เวชวนารักษ์ และนพี กลินจันทร์ (2558) งานวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อระดับความเครียดของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาศาสตร์สุขภาพ ระดับ ปริญญาตรี (หลักสูตร 4 ปี) มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พบร้า ปัจจัยด้านการเรียนไม่มีความสัมพันธ์ต่อ ระดับความเครียด

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจัดกิจกรรมให้แก่นักศึกษาที่มีระดับความเครียดสูงกว่าเกณฑ์ปกติ เพื่อป้องกันปัญหาสุขภาพจิตอื่นๆ ที่ รุนแรง อันเนื่องมาจากความเครียด เช่น โปรแกรม/ ศุนย์ให้คำปรึกษาที่เข้าถึงได้สะดวก
2. จัดอบรมอาชาร์ฟู้ดสอน ให้แทรกกิจกรรมผ่อนคลาย
3. มีการคัดกรองความเครียดหรือสุขภาพจิตตั้งแต่เข้าเรียนสมำเสมอ

กิจกรรมประภาก

ขอขอบคุณนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติทุกท่านที่ เข้าร่วมการวิจัยและให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและทำแบบทดสอบในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2539). รายงานประจำปี. คันเมื่อ 20 สิงหาคม 2561, จากรัฐมนตรีสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข เว็บไซต์ : <https://www.dmh.go.th/main.asp>

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2560). รายงานประจำปี. คันเมื่อ 20 สิงหาคม 2561, จากรัฐมนตรี

กระทรวงสาธารณสุข เว็บไซต์ : <https://www.dmh.go.th/main.asp>

นพมาส เครือสุวรรณ และ อนพล พรมเมือง. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความเครียดของนักศึกษา หลักสูตร

สาธารณสุขศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาเวชระเบียน วิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุขกาญจนฯ

กิจกรรมอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี. คันเมื่อ 20 สิงหาคม 2561, เว็บไซต์ : https://administer.pi.ac.th/uploads/ererearcher/upload_doc/2017/proceeding/1504079291696191009397.pdf

นภสกร ขันธ์คร. (2558). ความเครียดและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความเครียดของนิสิตชั้นปีที่ 1 ระดับปริญญาตรี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คันเมื่อ 11 ธันวาคม 2561, เว็บไซต์ : <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/50548>

นิติพันธ์ บุญเพ็ม. (2553). ความเครียดและการจัดการความเครียดของนักศึกษาวิทยาลัย การแพทย์ แผนไทย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนบุรี. คันเมื่อ 20 สิงหาคม 2561, เว็บไซต์ : http://www.thapra.lib.su.ac.th/objects/thesis/fulltext/snacn/Nitipun_Boonpume/fulltext.pdf?fbclid=IwAR2jArYu8aUi78cWlcXbi_50TgN7v8BGumal6GoxH96nrgRYNSdQnb3dq.U

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. (2561). ข้อมูลสารสนเทศเบียนและประมวลผล. คันเมื่อ 20 สิงหาคม 2561, เว็บ

ไซต์ : <https://reg2.hcu.ac.th/>.

รุ่งพิพ อรุณ และคณะ. (2558). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระดับความเครียดของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาศาสตร์

สุขภาพ ระดับปริญญาตรี(หลักสูตร 4 ปี) มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. ภาคนิพนธ์การศึกษาบัณฑิต.

วิจัยทางสาธารณสุขและอาชีวอนามัย สาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย คณะสาธารณสุขศาสตร์และ

สิ่งแวดล้อม มหาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

ผศ.ดร.ฉักรุณี สิทธิ์อรรถ. (2557). ปัญหาเด็กเครียดแนะทางออกอย่างถูกวิธี. คันเมื่อ 21 สิงหาคม 2561, เว็บไซต์ :

<http://www.thaihealth.or.th/Content/23335-E0B89BE0B8B1E0B88DE0B8ABE0B8B2E0B980E0B894E0B987E0B881E0B8A3E0B8B5E0B8A2E0B894E0B981E0B899E0B8B0E0B897E0B8B2E0B887E8ADE0B881E0B8ADE0B8A2E0B988E0B8B2E0B>

สุภาพ ห่วงซอกกลาง.(2554). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดและการเพชญ์ความเครียดของนักศึกษา

สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์และเทคโนโลยีสุขภาพ วิทยาลัยครรษณ์. คันเมื่อ 11

ธันวาคม 2561, เว็บไซต์ : http://ir.swu.ac.th/xmlui/bitstream/handle/123456789/343/Suphap_W.pdf?sequence=1

อรุณี มั่งประเสริฐ (2557) การศึกษาสุขภาพจิตและความเครียดของนักศึกษา คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต.

คันเมื่อ 11 ธันวาคม 2561, เว็บไซต์ : https://kukr.lib.ku.ac.th/db/index.php/?BKN/search_detail/result/334126